

ನಾಗೀಶ ಹೆಚ್

ಕಲೆ: ಬಿ.ಜಿ. ಗುಜ್ಜಾರಪ್ಪ

ಪ್ರೇಮೋಲು ದರ ಕಂಗೇನೋ ತಾಳೆ ಮರದತ್ತರಕ್ಕ ಏರಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಅದು ಬಾಳೆ ಮರದಪ್ಪ ಎತ್ತರಕ್ಕೆ ಪರಿದ್ವಾಗಲೇ ನಾವೆಲ್ಲ ಬದಲೀ ಇಂಥನದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವು.

ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಇದೆ ತಾಳೆ. ಬಾಳೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಂದ ಇಂಥನತ್ತೆಲ ಪಡೆಯುವ ಕುರಿತು ಉಡುಪಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಕರ್ಮಟಕವನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದೇವು. ‘ಕೃಷಿಕರ ಕೈಗೆ ಲೇಳಿನಿ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಯಿವರ್ದೆತರಿಗೆ ಬರವಣಿಗೆಯ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುವ ಅಭಿಯಾಸದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿ ಈ ಸಭೆ ನಡೆದಿತ್ತು. ‘ತಾಳಿದವ ಬಾಳಿಯಾನು’ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟಿ, ರೈತ ಸಮುದಾಯದ ಗಮನವನ್ನು ಈ ಹಳೇ ಇಂಥನಗಳ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸುವ ಗುರಿ ನಮ್ಮದಾಗಿತ್ತು.

ಬೈಕನ ಪೇಟ್‌ಎಲ್ ಟ್ರಾಂಟಿಗೆ ಹೊಂಗಿ ಎನ್ನೆ, ಬೇವಿನೆನ್ನೆಯನ್ನು ಸುರಿಯ ಗಾಡಿ ಓಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಆಗೆಲ್ಲ, ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳ ಏರಡೊ ಬದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂಗಿ ಮರ, ಇಪ್ಪೆ ಮರ ಎಲ್ಲ ಸಾಲು ಸಾಲಾಗಿದ್ದೇವು. ಹೊಂಗಿ ಎನ್ನೆ, ಇಪ್ಪೆ ಎನ್ನೆ ಎಲ್ಲ ಉರುಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗ್ನ್ ಇತ್ತು. ಆದೇ, ರಸ್ತೆ ವಿಸ್ತರಣೆಗೆ ಅಂತ ಎಲ್ಲ ಹೊಂಗಿ ಮರ, ಇಪ್ಪೆ ಮರ ಬಿಲಿಯಾದುವಲ್ಲ? ರಸ್ತೆ ಏನೋ ದೊಡ್ಡದಾದವು. ಆದರೆ, ಅದೇ ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಬೈಕ್ ಓಡಿಸೋಣ ಅಂದ್ರೆ ಆ ಎನ್ನೆನ್ನಾ ಸಿಗ್ನ್ ಇಲ್ಲ, ಪೆಟ್‌ಎಲ್‌ಲೂ ದುಬಾರಿ. ಏನು ಮಾಡೋಣ?

ಹೊಂಗಿ ಎನ್ನೆ ಬಿಟ್ಟು ನಮ್ಮ ಚರ್ಚೆ ಕ್ರಮೋಣ ಎನ್ನೆನ್ನೆ ಸೇರಂಗಾ ಎನ್ನೆಯ ಕಡೆಗೂ ವಾಲುತ್ತಿತ್ತೇನೋ. ನಮ್ಮ ವಿಚಾರಗೋಣ ಉಡುಪಿ ಸಮೀಪ ಇತ್ತಾದ್ದರಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು “ಕೊಪ್ಪಿ ಎನ್ನೆ” ಬಳಸಿದರೆ ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರು.

ಕೆಲವರು ಮಾಗು ಮುರಿದರು. ಭೇ, ಕೊಪ್ಪಿ ಎನ್ನೆನ್ನಾ? ಕೇರಳ, ತಮಿಳುನಾಡಿನ ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮಹಿಳೆ ಪೊ ಏಲೆಲ್ರಾ ಸಾರಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅವರ ತಲೆಕೂದಲೀನಿಂದ ಅದೇ ಕರುಟಿ ವಾಸನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ‘ಬೇಡಪಾ’ ಎಂದು ಶ್ರೀಂತಲು ಫೋಟೋಧಿದ್ದು. ‘ಅದು ಭಾರೀ ಕರುಟು’ ಎಂದ.

ನಮ್ಮ ಕರ್ಮಟಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಶ್ರೀವಾದಿಗಳು ಪ್ರತಿಭಟ್ಟಿದರು. ‘ಗಂಡಸರ ತಲೆ ಅಂದರೆ ಹೀಗೇ! ಅದರಿಂದಲೂ ಕರುಟಿ ವಾಸನೆ ಬರೋದಿಲ್ಲವಾ ಶ್ರೀ ಕರುಟಾ?’ ಎಂದು ಶ್ರೀಂತಲುವಿನ ಕಾಲೆಳಿದರು ಸುರೇಖಾ.

ವಿವಯ ಎತ್ತತ್ತಲೋ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಕರ್ಮಟಕ ನಿರ್ದೇಶಕ ಪಡ್ಡಿಯವರು ಈ ಚರ್ಚೆಯ ಗಿಯರ್ ಬದಲಿಸಿದರು. ಪೆಟ್‌ಎಲ್, ಡಿಸೆಲ್ ಬದಲು ಯಾವುದೇ ಎನ್ನೆ ಬೇಜಿದ ತೈಲವನ್ನು ಹಾಕಿದರೂ ಗಾಡಿ ಓಡಿಸಬಹುದು ಎಂದರು.

‘ಯಾವ ಎನ್ನೆನಾದರೂ ಹಾಕಬಹುದಾ?’ ಎಂದು ತುಂಟ ನಗು ನಕ್ಕ ಹರ್ವ ಕೇಳಿಟ್ಟಿ. ಕಿಗಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಂತಹಾಲ್ಗಾಗಿ ‘ಎನ್ನೆ’ ಎಂಬ ನಾಟೆ ಪದವೇ ಜಾಸ್ತಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಎನ್ನೆಯನ್ನೇ ಹಾಕಿ ಗಾಡಿ ಓಡಿಸುವವರ ಸಂಟ್ಯೇಯೂ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ.

‘ಅವರು ಓಡಿಸುವ ಗಾಡಿಯ ಹಾಗೆ ಈ ಚರ್ಚೆಯೂ ಅಡ್ಡಾದಿದ್ದಿ ಓಡ್ತು ಇದೆ; ಸಸ್ಯತ್ತೆಲಕ್ಕೆ ಬರೋಣ’ ಎಂದು ನಾನೆಂದೆ.

ಎಲ್ಲರೂ ಗ್ರಾಂಚಿಪ್ ಆಗಿದ್ದರಿಂದ ನಾನೇ ಮಾತನ್ನು ಮುಂದುವರೆಸಬೇಕಾಯಿತು.

‘ಇನ್ನೊ ಘ್ರಾಕ್, ರದಾಲ್ ಡಿಸೆಲ್ ಎಂಬಾತ 1899ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೇ ಬಾರಿ ದಿಸ್ಪೇನ್ ಮಾಡಿದ

ನಾಗೀಶ
ಹೆಚ್

ದೊರ್ಮಿನ್